

PARLAMENT EUROPEJSKI

2004

2009

Dokument z posiedzenia

WERSJA OSTATECZNA
A6-0190/2006

17.5.2006

SPRAWOZDANIE

w sprawie strategii i środków na rzecz integracji imigrantów w Unii Europejskiej
(2006/2056(INI))

Komisja Wolności Obywatelskich, Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych

Sprawozdawca: Stavros Lambrinidis

SPIS TREŚCI

	Strona
PROJEKT REZOLUCJI PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO	3
UZASADNIENIE	12
OPINIA KOMISJI ZATRUDNIENIA I SPRAW SOCJALNYCH	17
PROCEDURA	23

PROJEKT REZOLUCJI PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO

w sprawie strategii i środków na rzecz integracji imigrantów w Unii Europejskiej (2006/2056(INI))

Parlament Europejski,

- uwzględniając komunikat Komisji zatytułowany "Wspólna agenda na rzecz integracji. Ramy integracji obywateli państw trzecich w Unii Europejskiej" (COM(2005)0389),
 - uwzględniając art. 13 Traktatu,
 - uwzględniając Traktat WE, który przekazuje Komisji kompetencje i obowiązki w dziedzinie imigracji i azylu, a w szczególności art. 63 ust. 3,
 - uwzględniając wnioski prezydencji po posiedzeniu Rady Europejskiej w Tampere w dniach 15-16 października 1999r., po posiedzeniu Rady Europejskiej w Laeken w dniach 14-15 grudnia 2001r., po posiedzeniu Rady Europejskiej w Sewilli w dniach 21-22 czerwca 2002r. oraz po posiedzeniu Rady Europejskiej w Salonikach w dniach 19-20 czerwca 2003r., w których podkreśla się wagę rozwijania współpracy i wymiany informacji w ramach niedawno powołanej grupy Krajowych Punktów Kontaktowych ds. integracji przede wszystkim w celu poprawy koordynacji odnośnych polityk na poziomie krajowym i unijnym,
 - uwzględniając Program Haski przyjęty przez Radę Europejską w dniu 2 listopada 2004r., który ustala cele do zrealizowania w dziedzinie wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości na lata 2005-2010,
 - uwzględniając nieformalne posiedzenie ministerialne w Groningen w dniu 9 listopada 2004r., na którym po raz pierwszy spotkali się ministrowie odpowiedzialni za politykę integracji,
 - uwzględniając podstawowe wspólne zasady w sprawie integracji przyjęte przez Radę Unii Europejskiej w dniu 19 listopada 2004r.¹,
 - uwzględniając Kartę Praw Podstawowych Unii Europejskiej, a w szczególności art. 18, 20, 21 i 22,
 - uwzględniając art. 45 Regulaminu,
 - uwzględniając sprawozdanie Komisji Wolności Obywatelskich, Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych oraz opinię Komisji Zatrudnienia (A6-0190/2006),
- A. mając na uwadze, że wyzwanie związane z integracją imigrantów jest jednym z wyzwań, jakie Unia Europejska podejmowała już wcześniej; mając na uwadze, że ćwierć wieku temu większość imigrantów pochodziła z Europy południowej; mając na uwadze, że dzisiaj Europa południowa jest dobrze prosperującą częścią Unii, a jej obywatele nie są już postrzegani jako imigranci, choć w tamtych czasach wielu uważało ich za "nie

¹ Dokument 14615/04 z dnia 19 listopada 2004r.

nadających się do integracji"; mając na uwadze, że wstąpienie tych krajów do Unii wzmocniło ją jako całość; mając na uwadze, że podobnie obywatele krajów, które niedawno przystąpiły do UE, są jej pełnymi członkami,

- B. mając na uwadze, że Unia staje dzisiaj przed innego rodzaju wyzwaniem związanym z integracją, w sytuacji gdy nie może ona już dłużej przyjmować, że większość imigrantów przebywających na jej terytorium stanie się w końcu obywatelami unijnymi wraz z przystąpieniem ich krajów pochodzenia do UE;
- C. mając na uwadze, że liczba imigrantów przebywających na terytorium Unii Europejskiej, lecz urodzonych poza nią szacowana jest na 40 mln, a łączna liczba ich potomków na wiele więcej; mając na uwadze, że ta wciąż powiększająca się grupa ludności jest wyjątkowo zróżnicowana, lecz napotyka podobne problemy: odsetek udziału jej siły roboczej na rynku plasuje się dużo poniżej średniej, a odsetek powodzenia szkolnego jest zdecydowanie gorszy; mając na uwadze, że osoby te spotykają się z dyskryminacją w kontaktach z instytucjami publicznymi i prywatnymi; mając na uwadze, że są w niewystarczającym stopniu reprezentowane na scenie politycznej na wszystkich szczeblach administracji rządowej, w tym w partiach politycznych Państw Członkowskich i w instytucjach europejskich,
- D. mając jednak na uwadze, że ponad czterdzieści milionów imigrantów mogłoby być postrzeganych jako 26 Państwo Członkowskie UE (piąte co do wielkości z punktu widzenia gęstości zaludnienia) oraz że niepokój i wysiłki unijne mające na celu zintegrowanie tej grupy ludności powinny odpowiadać zobowiązaniom Unii podjętym na rzecz integracji krajów przystępujących; próbując sprostać omawianemu wyzwaniu integracji, którego niepowodzenie podważyłoby UE z punktu widzenia społecznego, gospodarczego i politycznego, Unia przeznaczyła na ten cel znaczne środki; mając na uwadze, że nie tylko długoterminowe finansowanie musi zostać przyznane nowemu funduszowi INTA, lecz także zapewnić należy przeznaczenie przez właściwe Dyrekcje Generalne Komisji części środków na unijną politykę integracji,
- E. mając na uwadze, że zobowiązanie do integracji zadeklarowane przez Unię Europejską przez długi okres ograniczane było szeroko rozpowszechnioną myślą, że "integracja ma charakter lokalny"; mając na uwadze, że w rzeczywistości zaś integracja to również zjawisko globalne w swoich skutkach - szczególnie, gdy nie jest uwieńczone sukcesem, ponieważ niepowodzenie jednego Państwa Członkowskiego we wprowadzaniu skutecznej polityki integracyjnej może mieć niepożądane skutki dla Unii jako całości, na przykład:
- zatrudnianie imigrantów poniżej ich kwalifikacji osłabiając gospodarkę całej Unii i utrudniając wypełnienie Agendy Lizbońskiej;
 - wysoko i nisko wykwalifikowani pracownicy, których potrzebuje Unia Europejska, widząc jak niegościnna może być dla nich Europa, kierują się ku szarej strefie gospodarczej lub ku gospodarczym konkurentom UE;
 - brak skutecznej polityki integracyjnej prowadzący do negatywnej percepcji imigrantów i do powstawania obronnych polityk imigracyjnych;
 - strach obywateli podważający szacunek dla godności ludzkiej, wolności, demokracji, równości, zasady prawa i przestrzegania praw człowieka, w tym praw osób wywodzących się z mniejszości;
 - wyobrażenia i stereotypy na temat niezintegrowanych imigrantów podważające

powodzenie rozszerzenia Unii,

- F. mając na uwadze, że powodzenie integracji umocni gospodarkę Unii stojącą w obliczu globalnej konkurencji; mając na uwadze, że Unia, świadoma konieczności zapobiegania "drenażowi mózgow", przyciągać będzie pracowników i przedsiębiorców, jakich potrzebuje jej gospodarka, a także pracowników naukowych i studentów, którzy są podstawą jej zdolności do innowacji; mając na uwadze, że miasta Unii Europejskiej staną się bezpieczniejsze, a wspólnoty silniejsze, tam gdzie stosowana będzie skierowana na odpowiedni cel, spójna i właściwie finansowana polityka integracji; mając na uwadze, że tendencje ksenofobiczne zmniejszą się, a poszanowanie praw podstawowych wszystkich mieszkańców umocni się; mając na uwadze, że pozycja Europy na świecie zostanie wzmocniona,
- G. mając na uwadze kluczową rolę władz lokalnych, regionalnych i krajowych, których odpowiedzialność między innymi w dziedzinie urbanistyki, mieszkalnictwa i edukacji ma bezpośrednie skutki dla procesu integracji; zachęca wspomniane władze do lepszego uczestnictwa w debacie europejskiej; podkreśla ważne wsparcie, jakiego Unia Europejska udziela inicjatywom podejmowanym na tych poziomach poprzez wspólnotowe fundusze strukturalne;
- H. mając na uwadze, że nie istnieje coś takiego jak jeden jednoznaczny sposób na zakończoną powodzeniem integrację w Unii Europejskiej; mając na uwadze, że władze lokalne, regionalne i krajowe (a przede wszystkim aglomeracje, gdzie przebywa większość imigrantów) powinny mieć zdolność i środki do określenia i prowadzenia konkretnych kroków na rzecz integracji, a Państwa Członkowskie i Unia jako całość muszą pieczołowicie rozwijać strategie integracyjne i monitorować skuteczność i efekty kroków na rzecz integracji w bardziej aktywny i skuteczny sposób, zapewniając tym samym wprowadzanie strategii integracyjnych, których skutki sprzyjają wspólnym interesom unijnym, oraz że w tym celu Komisja musi podjąć proponowane badania, aby określić poziom uczestnictwa i integracji w Unii Europejskiej,
- I. mając na uwadze, że integracja jest procesem dwutorowym, który zakłada zarówno chęć imigrantów do zintegrowania się ze społeczeństwem przyjmującym, jak i ich odpowiedzialność za to oraz gotowość obywateli UE do zaakceptowania i zintegrowania migrantów, oraz że polega ona na zintegrowanych działaniach zorientowanych na wpływanie na zachowania zarówno społeczności imigrantów, jak i społeczności przyjmującej na wszystkich zaangażowanych poziomach, oraz skierowanych na mobilizację środków po obu stronach w celu wdrażania polityk; ten dwutorowy proces zakłada wzajemne zobowiązanie oparte na prawach i obowiązkach obowiązujących społeczność przyjmującą i imigrantów,
- J. mając na uwadze, że priorytety kierujące działaniami Unii Europejskiej na tym polu powinny zakładać:
 - podnoszenie szans imigrantów na zatrudnienie i zmniejszanie różnic w poziomie zatrudnienia między nimi a społecznością przyjmującą, w tym poprzez dostarczanie odpowiednich informacji i programy szkoleniowe organizowane przez władze publiczne i partnerów społecznych, a także poprzez uznawanie szkoleń i kwalifikacji

zawodowych imigrantów biorąc pod uwagę szczególną sytuację migrujących kobiet, wśród których odsetek bezrobocia jest często wyższy,

- stwarzanie lepszych szans dla imigrantów i ich potomków w zakresie szkolnictwa i języka, w tym poprzez finansowanie z DG ds. Edukacji i Kultury, eliminując docelowo przepaść dzielącą ich wyniki od wyników innych, uznając m. in., że dzieci imigrantów uczące się w innym języku i starające się przystosować do nowych obyczajów mogą napotkać na więcej trudności w czasie procesu nauczania, niż ich rówieśnicy, co może z kolei prowadzić do wystąpienia trudności w przystosowaniu społecznym i w integracji ze społeczeństwem, a także uznając, że nawet migranci, którzy już posiadają wysokie kwalifikacje, mogą wciąż potrzebować przystosowania ich do wymogów obowiązujących w społeczeństwie przyjmującym,
- poprawę edukacji politycznej i obywatelskiej, udziału i reprezentowania imigrantów we wszystkich właściwych sferach sprawowania rządów, w społeczeństwie obywatelskim oraz w procesie kształtowania polityki i podejmowania decyzji,
- zwalczanie rasizmu, ksenofobii i dyskryminacji wobec imigrantów - szczególnie w miejscu pracy, szkołach, mieszkalnictwie, służbie zdrowia, służbach publicznych, mediach i w polityce - umacniając wzajemny szacunek i zrozumienie obopólnych podobieństw i różnic oraz ułatwiając dostęp do informacji na równych prawach i możliwości przystosowanych do potrzeb językowych,

ponieważ instytucje Unii Europejskiej powinny zapewniać, że podejmowane przez nie w dobrej wierze inicjatywy nie stają się jedynie symbolicznymi politykami bez wartości dodanej,

- K. mając na uwadze, że promowanie praw podstawowych, równouprawnienia wszystkich i braku dyskryminacji to kluczowe elementy integracji; mając na uwadze, że propozycja ogłoszenia roku 2007 europejskim rokiem równouprawnienia dla wszystkich oraz że projekt europejskiego roku dialogu między kulturami w 2008r. są znaczącymi inicjatywami, które przyczynią się do osiągnięcia omawianych celów,
- L. mając na uwadze, że istnieje wyraźny związek pomiędzy powodzeniem unijnych polityk integracyjnych i dążeniem Unii Europejskiej do rozwinięcia legalnej polityki imigracji i migracji; mając na uwadze, że pierwszym praktycznym krokiem powinno być wzmocnienie koordynacji między władzami odpowiedzialnymi za przyjmowanie imigrantów i władzami odpowiedzialnymi za integrację imigrantów;
- 1. wzywa Komisję do zapewnienia skutecznego wdrażania istniejących dyrektyw związanych z integracją, zwłaszcza dyrektyw Rady 2003/86/WE w sprawie prawa do łączenia rodzin¹, 2003/109/WE dotyczącej statusu obywateli krajów trzecich będących rezydentami długoterminowymi², 2000/43/WE wprowadzającej w życie zasadę równego

¹ Dyrektywa Rady 2003/86/WE z 22 września 2003 w sprawie prawa do łączenia rodzin, Dz.U. L 251, 3.10.2003 str. 12 - 18.

² Dyrektywa Rady 2003/109/WE z 25 listopada 2003 dotycząca statusu obywateli krajów trzecich będących rezydentami długoterminowymi. Dz.U. L 016, 23.1.2004 str. 44 - 53.

traktowania osób bez względu na pochodzenie rasowe lub etniczne¹ oraz 2000/78/WE ustanawiającej ogólne warunki ramowe równego traktowania w zakresie zatrudnienia i pracy; mając na uwadze, że wiele Państw Członkowskich pozostaje w tyle jeżeli chodzi o skuteczne wdrażanie ww. dyrektyw, kwestią decydującą dla Komisji jest ściślejsze monitorowanie zarówno transpozycji dyrektyw z zakresu integracji, jak i skuteczność praktyk administracyjnych wprowadzających odpowiednie ustawodawstwo w codziennym życiu imigrantów;

2. z zadowoleniem przyjmuje projekt Komisji dotyczący ustalenia Europejskiego Funduszu na rzecz Integracji obywateli państw trzecich na lata 2007-2013 oraz wzywa, aby korzystanie z tego funduszu podlegało sześciu konkretnym zasadom, tzn.:
 - a. pojedynczy, roczny punkt główny powinien określać wydatki pozwalając Komisji na przeprowadzanie wielu ekspertyz krytycznych oraz na ściślejsze wymierzanie, ocenianie i inwestowanie w programy; docelowy zakres inwestycji powinien obejmować zmniejszenie różnic w poziomie zatrudnienia pomiędzy imigrantami i pozostałymi mieszkańcami danego kraju, poprawę wyników nauczania imigrantów, poprawę możliwości kształcenia i zatrudnienia kobiet, programy językowe i wprowadzające, służbę zdrowia, mieszkalnictwo i urbanistykę oraz zwiększenie politycznego i obywatelskiego uczestnictwa imigrantów;
 - b. Fundusz powinien sprzyjać inicjatywom o jak największym potencjale i które mogą być szeroko realizowane w całej Unii;
 - c. Komisja powinna poświęcać każdego roku rozsądny i określony procent środków z funduszu na pokrycie kosztów ocen (dokonywanych przez niezależnych ekspertów) skuteczności programów finansowanych przez Komisję;
 - d. po wyłonieniu obiecujących programów przez ekspertów, natychmiastowe pierwszeństwo udzielone powinno zostać rozpowszechnianiu i przystosowywaniu najlepszych praktyk z tych programów do wykorzystania w innych Państwach Członkowskich;
 - e. wspieranie wysiłków Państw Członkowskich na rzecz koordynacji ich wysiłków integracyjnych i wymiany najlepszych praktyk;
 - f. skupienie się na integracji osób nowoprzybyłych, zapewniając jednak, że programy na rzecz drugiego i trzeciego pokolenia potomków imigrantów również są finansowane; programy na rzecz pomocy uchodźcom, gdyż przygotowują one wejście do społeczeństw Unii Europejskiej integrację z nimi;
3. z zadowoleniem przyjmuje odniesienie do wspólnych podstawowych zasad integracji imigrantów (ang. CBPs) w ww. komunikacie Komisji; niezachwianie wierzy, iż zasady te stanowią silną grupę zaleceń, jakie powinny być fundamentem unijnej polityki integracyjnej; wyraża ubolewanie z faktu, że Państwom Członkowskim nie udało się zastosować CBPs w żaden znaczący sposób od czasu ich przyjęcia w 2004r.; wzywa nadchodzącą Prezydencję fińską o ponownego umieszczenia wspólnych podstawowych zasad integracji na czołowym miejscu w kalendarzu, przede wszystkim zasad dotyczących zatrudnienia (nr 3), wzajemnych relacji (nr 7) oraz uczestnictwa (nr 9);
4. z zadowoleniem przyjmuje projekt Komisji dotyczący promowania dorocznego Forum Integracji, aby ułatwiać wymianę najlepszych praktyk, szczególnie w zakresie polityk, w

¹ Dyrektywa Rady 2000/43/WE z 29 czerwca 2000 wprowadzająca w życie zasadę równego traktowania osób bez względu na pochodzenie rasowe lub etniczne. Dz.U. L 180, 19.7.2000 str. 22 - 26.

przypadku których Unia Europejska ma ograniczoną rolę do odegrania, lecz gdzie niektóre Państwa Członkowskie stosują polityki mogące stanowić wskazówkę dla innych; uważa, że Forum to powinno zabiegać o udział przedstawicieli wszystkich władz zaangażowanych w integrację: lokalnych, regionalnych, krajowych czy unijnych, a także samych imigrantów;

5. wzywa Komisję do objaśnienia, rozszerzenia i koordynowania obowiązków w zakresie integracji w jej Dyrekcjach Głównych, w tym przywracając i utrzymując międzydyrekcyjną grupę roboczą do spraw integracji oraz określając szczegółowe obowiązki związane z integracją w różnych Dyrekcjach Generalnych; ponadto wzywa do podjęcia działań na rzecz uczynienia komplementarnymi nowego Funduszu Integracji i Europejskiego Funduszu Społecznego;
6. z zadowoleniem przyjmuje uznanie przez Komisję potrzeby badań nad polityką integracji i stworzenia schematu polityk integracji Państw Członkowskich i poziomów uczestnictwa imigrantów; uważa, że informacja ta jest warunkiem wstępnym dla wszelkiej unijnej polityki skierowanej na lepsze promowanie integracji w Państwach Członkowskich UE oraz że aby taki schemat mógł być wykorzystywany, objaśnienia wymagają warunki, na jakich odbywa się unijna debata na temat integracji, gdyż samo słowo "integracja" daje możliwość wielu różnych interpretacji;
7. wzywa Komisję do utworzenia stałej grupy kontaktowej złożonej z przedstawicieli imigrantów, ekspertów, organizacji pozarządowych i innych, która doradzać będzie w zakresie wszystkich polityk związanych z integracją;
8. wzywa Komisję do położenia szczególnego nacisku na promowanie migracji i różnorodności w Unii Europejskiej oraz na stałe umieszczanie integracji wśród priorytetów w strategii komunikacji i inicjatywach; zwraca się do Komisji i Państw Członkowskich o rozpoczęcie kampanii informacyjnych i uświadamiających, aby poprawić zrozumienie zjawiska migracji i wkładu gospodarczego i społecznego imigrantów w społeczeństwie;
9. wzywa Komisję do ustanowienia rygorystycznych mechanizmów monitorowania na rzecz oceny programów integracyjnych w Państwach Członkowskich, w tym poprzez konsultacje z niezależnymi ekspertami, oraz do opracowywania szczegółowego raportu w sprawie migracji i integracji; w tym świetle nalega na Komisję, aby ustaliła, że raport, opracowywany co dwa lata, będzie:
 - skupiał się na ścisłych wskaźnikach mierzących osiągnięcia Państw Członkowskich w związku ze wspólnymi podstawowymi zasadami integracji,
 - zobowiązywał Państwa Członkowskie do obowiązkowego przekazywania precyzyjnych i kompletnych danych; w braku tego rodzaju danych, opracowany powinien zostać alternatywny sposób gromadzenia danych zgodny ze wskazówkami zawartymi w raporcie;
 - umacniał rolę Krajowych Punktów Kontaktowych i ich współpracę z niezależnymi ekspertami,
 - traktować Raport UNDP o Rozwoju Społecznym i European Inclusion Index jako wzory,
 - ogłaszany na dorocznym posiedzeniu unijnych ministrów ds. integracji;

10. zachęca Komisję do konsultacji, jeżeli uzna to za właściwe, ze wspólnotami migrantów w określaniu i wdrażaniu pomocy europejskiej i polityk na rzecz rozwoju w ich krajach pochodzenia;
11. zwraca się do Komisji o zwiększenie ilości inicjatyw dotyczących badań i analiz, których celem jest zrozumienie co działa w integracji oraz o ambitne objęcie skutecznymi wysiłkami rozpowszechniania najlepszych praktyk we współpracy z Państwami Członkowskimi i władzami lokalnymi nie tylko poprzez proponowaną stronę internetową, lecz również za pomocą wszystkich innych możliwych i rozsądnych środków;
12. wzywa Komisję i Państwa Członkowskie do wykorzystania szerokiego potencjału delegacji Komisji i władz konsularnych na świecie do pomocy w integrowaniu potencjalnych imigrantów poprzez zapoznawanie ich z kulturą, historią, językiem oraz prawami i obowiązkami w Unii Europejskiej i Państwach Członkowskich;
13. podkreśla znaczenie faktu, że skład kadrowy instytucji europejskich i administracji publicznej w Państwach Członkowskich powinien odzwierciedlać strukturę społeczeństw Unii i Państw Członkowskich;
14. wzywa Radę do skorzystania z rozwiązania przejściowego zgodnie z art. 67 ust. 2 akapit drugi Traktatu, aby przyznać Parlamentowi uprawnienia współdecyzji w zakresie integracji i legalnej migracji, a Radzie możliwość głosowania kwalifikowaną większością; uważa, że ważne jest dla posłów do Parlamentu Europejskiego posiadanie uprawnień w procedurze współdecydowania w zakresie polityki integracji, ponieważ są oni reprezentantami politycznego głosu Unii Europejskiej, a zatem że powinni reprezentować opinie zarówno imigrantów, jak i obywateli oraz dzielić odpowiedzialność za wypracowywanie polityki integracji w unijnym procesie legislacyjnym;
15. wzywa Radę do stałego przeprowadzania dorocznych posiedzeń ministrów odpowiedzialnych za integrację, które zainaugurowane zostały w Groningen podczas prezydencji holenderskiej w UE, w listopadzie 2004r.;
16. wzywa Państwa Członkowskie - w chwili ustalania ostatecznych wniosków w sprawie Europejskiej Agencji Praw Podstawowych - do poważnego rozpatrzenia roli tego rodzaju agencji w promowaniu zaufania i dobrych stosunków sąsiedzkich oraz do rozwijania w sposób naturalny tej roli dzięki następującym po sobie programom rocznym przewidywanym dla Agencji;
17. wzywa Radę do ponownego rozpatrzenia projektu Komisji dotyczącego stosowania otwartej metody koordynacji do polityki integracyjnej; w tym celu wzywa do zaangażowania Parlamentu w całą procedurę;
18. wzywa Radę do ustanowienia zrozumiałej i dalekowzroczej dyrektywy ramowej dotyczącej legalnej migracji z właściwym uwzględnieniem potrzeby integracji;
19. zachęca Państwa Członkowskie do przekazania kompetencji do monitorowania polityk związanych z integracją imigrantów jednemu ministrowi, aby zapewnić, że polityki te są rozdzielone między agencje na wszystkich szczeblach rządu oraz do rozpatrzenia możliwości wyznaczenia wysokiego Komisarza ds. Integracji lub rzecznika ds. integracji

w każdym Państwie Członkowskim, aby koordynować wdrażanie polityk, rozpowszechnianie informacji wśród migrantów i rozpatrywanie skarg migrantów oraz podejmowanie działań na rzecz rozwiązywania problemów;

20. wzywa każde Państwo Członkowskie do dokonania audytu wszystkich agencji rządowych na każdym poziomie, które są lub powinny być odpowiedzialne za kwestie związane z integracją imigrantów;
21. zwraca się do Komisji o przeanalizowanie możliwości włączenia dziedziny integracji obywateli państw trzecich do przyszłych programów wieloletnich Agencji Praw Podstawowych;
22. wzywa Państwa Członkowskie, by zachęcały imigrantów do udziału w życiu politycznym i zapobiegały ich politycznej i społecznej izolacji; w tym celu wzywa Komisję do przeprowadzenia prawnego przeglądu istniejących przepisów dotyczących unijnego obywatelstwa obywatelskiego w różnych Państwach Członkowskich i obecnych praktyk stosowanych w Państwach Członkowskich w zakresie prawa imigrantów będących rezydentami długoterminowymi do głosowania w wyborach lokalnych i samorządowych;
23. wzywa Państwa Członkowskie do ustalenia przejrzystych, humanitarnych, szybkich i rozsądnych procedur przyznawania statusu rezydenta długoterminowego, łączenia rodzin oraz naturalizowania imigrantów-rezydentów długoterminowych i ich dzieci, biorąc pod uwagę przede wszystkim fakt, że wiele z nich urodziło się na terytorium danego Państwa Członkowskiego;
24. zwraca uwagę Państw Członkowskich na uzależniony status prawny kobiet-imigrantów, które dołączają do mężów na mocy przepisów o łączeniu rodzin, oraz wzywa Państwa Członkowskie do rewizji ustawodawstwa, tak aby zagwarantować w ten sposób, że żonom i dzieciom przyznawany jest najszybciej jak to możliwe osobny status i zezwolenie na podjęcie pracy niezależnie od uprawnień głównego posiadacza statusu prawnego, aby w pełni zapewniać i chronić ich prawa oraz by ułatwiać ich integrację społeczną;
25. zachęca partie polityczne, związki zawodowe i społeczeństwo obywatelskie jako całość, na poziomie krajowym, do włączania imigrantów jako pełnoprawnych członków na wszystkich poziomach ich odpowiednich struktur;
26. sprzyja programom integracyjnym stosowanym przez niektóre Państwa Członkowskie i zakładającym wzajemne zaangażowanie krajów przyjmujących i imigrantów; pragnie w ten sposób uświadomić imigrantom podstawowe wartości Unii Europejskiej i pozwolić im jednocześnie na zdobycie podstawowej wiedzy na temat funkcjonowania społeczeństwa, które ich przyjmuje; podkreśla, że ważne jest zachęcanie do uczenia się języka społeczeństwa przyjmującego i organizowanie kursów wiedzy obywatelskiej;
27. zachęca Państwa Członkowskie do wzmocnienia ustaw zwalczających dyskryminację i rasizm oraz do stosowania istniejących i rozważenia odpowiedniego ustawodawstwa "pozytywnych działań" na rzecz migrantów we wszystkich właściwych dziedzinach wzorując się na tych Państwach Członkowskich, w których "pozytywne działania" uwieńczone zostały sukcesem;
28. wzywa Państwa Członkowskie - przede wszystkim aby zapobiegać potencjalnym

przypadkom niewłaściwego traktowania kobiet-imigrantek - do umożliwienia im łatwego dostępu do informacji dotyczącej ustawodawstwa kraju przyjmującego w zakresie równouprawnienia płci oraz wynikających z tego ustawodawstwa praw i ochrony, w tym na temat obowiązujących środków prawnych i administracyjnych;

29. wzywa Państwa Członkowskie oraz władze regionalne i lokalne do zachęcania do wzajemnych relacji pomiędzy imigrantami i przyjmującym ich społeczeństwem w celu promowania m. in. forów wymiany, dialogu międzykulturowego, seminariów, wystaw oraz wydarzeń kulturalnych i sportowych; ponadto wzywa do utworzenia nowych lub wspierania istniejących struktur, aby pozwolić imigrantom na integrację ze społeczeństwem przyjmującym w celu uniknięcia wyłączenia społecznego osób nowoprzybyłych i tych, które już osiedliły się, lecz dla których integracja jest trudna, wspierając również organizacje migrantów na ich terenie i wzmacniając więzi z krajami pochodzenia migrantów;
30. zachęca Państwa Członkowskie do rozpatrzenia środków związanych z integracją uchodźców w fazie przyjęcia, takich jak kursy językowe lub praca dobrowolna, biorąc pod uwagę fakt, że proces integracji uchodźców rozpoczyna się właśnie w tym okresie;
31. podkreśla znaczenie rozwijania wszechstronnych ram na rzecz europejskiego obywatelstwa obywatelskiego przy współpracy Parlamentu Europejskiego, Rady i Komisji;
32. podkreśla znaczenie ustanowienia dorocznych przesłuchań na temat integracji z udziałem Parlamentu, parlamentów krajowych i społeczeństwa obywatelskiego, zwłaszcza organizacji pozarządowych i stowarzyszeń imigrantów, w celu oszacowania skuteczności unijnych wysiłków na rzecz integracji i dokonania oceny postępów w zakresie integracji migrantów na poziomie Państw Członkowskich;
33. zobowiązuje swojego Przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Komisji, Radzie oraz Państwom Członkowskim.

UZASADNIENIE

I. Wprowadzenie

Czy Unia Europejska powinna przyjąć więcej imigrantów, a jeżeli tak, to jak wielu? Pytania te są słusznym przedmiotem trwającej debaty publicznej w wielu Państwach Członkowskich. Ostatnie badania wskazują, że stała imigracja, mądrze zarządzana, stwarza trwałe korzyści gospodarcze i społeczne. Pomimo tego dla wielu osób imigracja stanowi źródło niepokoju i poczucia braku bezpieczeństwa.

Natomiast kwestia, czy powinniśmy integrować imigrantów, którzy już mieszkają i pracują wśród nas, nie szkodząc i podnosząc poziom naszego życia, jest sama w sobie oczywista. Muszą oni stać się pełnoprawnymi członkami społeczeństwa europejskiego, ostatecznie otrzymując obywatelstwo. Brak któregoś z elementów tego procesu mógłby sugerować, że Unia aprobuje społeczeństwo podzielone na dwie kategorie, co jest pojęciem sprzecznym z naszymi podstawowymi wartościami.

Niniejsze sprawozdanie oparte jest na przekonaniu, że integracja stanowi zagadnienie równoznaczne co do swego znaczenia z powodzeniem rozszerzenia Unii Europejskiej lub światowym ruchem na rzecz praw kobiet. Wobec takiego wyzwania zaangażowanie Unii było do tej pory w dużym stopniu zaniedbywane. Zamiast skutecznie włączać imigrantów w życie szkolne, zawodowe i w systemy polityczne, społeczeństwa w Europie zawieszono pod wieloma względami w stanie "dezintegracji".

Jednakże próbując sprostać omawianemu wyzwaniu integracji, którego niepowodzenie podważyłoby UE z punktu widzenia społecznego, gospodarczego i politycznego, Unia wyasygnowała znaczne środki finansowe.

Chociaż Rada Europejska stanowczo potwierdziła swoje zaangażowanie w integrację imigrantów w Tampere, w 1999r. i utrwaliła to przekonanie w Salonikach, w 2003r., rzeczywistość daleka jest od oczekiwań.

Jeżeli niepowodzenie integracji jest powodem niezliczonych problemów, jej powodzenie wzmocni Unię Europejską w decydujący sposób: nasze wspólne osiągnięcia na drodze ku integracji wzmocnią gospodarkę Unii stojącą w obliczu globalnej konkurencji; Unia przyciągać będzie pracowników i przedsiębiorców, jakich potrzebuje nasza gospodarka, a także naukowców i studentów, którzy są podstawą naszej zdolności do innowacji; nasze miasta staną się bezpieczniejsze, a wspólnoty silniejsze. Korzyści płynące z integracji sięgają nawet dalej niż wzrost PKB, lepszy system emerytalno-rentowy czy uspokojenie niepokoju. Imigranci w Europie mogą stać się pomostem łączącym Unię ze zglobalizowanym światem, poprawiając nasze perspektywy handlowe, wzmacniając sieć społeczną i potwierdzając pozycję Unii jako światowego lidera zdolnego do przezwyciężenia różnic kulturowych i religijnych.

Musimy sprostać wyzwaniom związanym z integracją imigrantów. W rzeczywistości Unia Europejska jest z pewnością najlepiej przeprowadzanym przedsięwzięciem integracji imigrantów na świecie. Ćwierć wieku temu większość imigrantów mieszkających na

terytorium ówczesnej Wspólnoty Europejskiej pochodziła z Europy południowej. Dzisiaj Europa południowa jest dobrze prosperującą częścią Unii, a jej obywatele nie są już postrzegani jako imigranci - choć w tamtych czasach wielu uważało ich za obcych i "niezdatnych do integracji". Wstąpienie tych krajów do Unii Europejskiej wzmocniło ją jako całość. Podobnie teraz: kraje Europy wschodniej są pełnoprawnymi członkami Unii Europejskiej.

Jednak imigranci z ostatnich pięćdziesięciu lat mieli pewną przewagę nad swoimi dzisiejszymi odpowiednikami: pochodzili głównie z krajów, których perspektywą było niechybne członkostwo w Unii.

Być może dlatego użyteczne jest myślenie o ponad czterdziestomilionowej wspólnocie obywateli krajów trzecich jako o 26. Państwie Członkowskim UE (i piątym co do wielkości). Moglibyśmy zatem zapytać: jak możemy porównywać nasze wysiłki poczynione na rzecz integracji tej społeczności do zobowiązań, jakie podjęliśmy na rzecz integracji krajów przystępujących do UE? Powodzenie integracji wymaga poważnego zaangażowania zasobów ludzkich i środków finansowych. Musimy również poszukać w Unii i na świecie praktyk, które w znaczący sposób mogą przyczynić się do szerszego powodzenia integracji imigrantów. Musimy także zwiększyć środki dla skutecznego rozpowszechniania tego rodzaju pomysłów.

Ponadto być może najważniejszym zagadnieniem związanym z integracją imigrantów jest sprawa najrzadziej omawiana: w jakim modelu społeczeństwa chcemy, by ludzie ci integrowali się? Najbardziej kluczowym powodem integrowania imigrantów w Europie jest fakt, że jeżeli tego nie uczynimy, zdradzimy ideały i zasady, na jakich oparta jest Unia. Zbyt często nasza reakcja na imigrantów określa nas jako ludzi o zamkniętych umysłach, zapatrzonych w siebie, stronnicych i reakcyjnych. Zatem również nasze społeczeństwa przejmują te cechy.

Integracja nie może istnieć bez tych, z którymi następuje integracja i bez tych, którzy się integrują. Oznacza to, że integracja migrantów zakłada naszą chęć do zaakceptowania ich i zintegrowania z nami. Nasze polityki muszą zatem prowadzić procesy stabilizacyjne poprzez wpływanie na postawy zarówno imigrantów, jak i społeczeństw przyjmujących oraz poprzez mobilizowanie środków po wszystkich stronach aby skutecznie wprowadzać te polityki.

II. Uzasadnienie dla zaangażowania Unii Europejskiej w integrację

Dlaczego Unia Europejska powinna być zaangażowana w integrację imigrantów? Ponieważ niepowodzenie jednego Państwa Członkowskiego w udanym wprowadzaniu polityk integracyjnych może mieć niekorzystne skutki dla całej Unii.

- Zatrudnianie imigrantów poniżej ich kwalifikacji osłabia nie tylko poszczególne gospodarki krajowe, lecz także gospodarkę całej Unii.
- Wysoko i nisko wykwalifikowani pracownicy, których potrzebuje nasza gospodarka, mogą kierować się ku szarej strefie lub ku gospodarczym konkurentom Europy, jeżeli postrzegają będą Unię jako niegościnną.
- Brak skutecznej polityki integracyjnej może prowadzić do negatywnej percepcji i tworzyć niekorzystne stereotypy imigrantów, a w konsekwencji prowadzić do obronnych polityk imigracyjnych.

- Strach obywateli może podważyć szacunek dla godności ludzkiej, wolności, demokracji, równości, zasady prawa i przestrzegania praw człowieka, w tym praw osób wywodzących się z mniejszości.
- W najbardziej ekstremalnych przejawach, alienacja może zrodzić radykalizację, która zagraża wspólnemu, unijnemu poczuciu bezpieczeństwa.
- Negatywne stereotypy na temat nie dążących do integracji imigrantów mogą podważać powodzenie rozszerzenia Unii Europejskiej.

Jednakże w obliczu powyższych kwestii Unia od długiego czasu jest sparaliżowana szeroko rozpowszechnioną opinią, że "integracja jest sprawą lokalną, a inicjatywy integracyjne mają być prowadzone na szczeblu lokalnym". Sąsiedzkie szkoły, związki, przedsiębiorstwa, miejsca kultu i inne instytucje prowadzą trudną pracę mającą na celu zbliżenie nowo przybyłych i rdzennych mieszkańców w sposób pozwalający na budowanie wspólnot i poprawiający jakość życia. Lecz integracja jest kwestią globalną jeżeli chodzi o jej konsekwencje - przede wszystkim, gdy się nie udaje.

A zatem gdy władze lokalne, regionalne i krajowe powinny dokładnie określać kroki podejmowane na rzecz integracji, Państwa Członkowskie muszą stosować skuteczne strategie integracyjne, których rezultaty sprzyjają wspólnym interesom unijnym. Właśnie poprzez monitorowanie rezultatów instytucje unijne mogą i muszą stać się jeszcze bardziej aktywne i - przede wszystkim - skuteczne.

III. Działania w przeszłości i w przyszłości - zalecenia sprawozdawcy

Poprzednie prezydencje w UE oraz Komisja Europejska wykonały ogromną i wspaniałą pracę w rozwijaniu polityki integracyjnej. Jednakże wspólne, unijne wysiłki okazują się szczególnie nieadekwatne na poziomie wdrażania, nawet w bardzo ograniczonym obszarze, w którym Komisja ma kompetencje do działania. Dwa przykłady dla podkreślenia tego punktu: Europejskie Obserwatorium Ruchów Migracyjnych, którego otwarcie szeroko zapowiadano w 2003r., nigdy nie zostało utworzone. Natomiast inauguracyjne wydanie dorocznego Raportu na temat migracji i integracji, o którego sporządzenie raz w roku Rada Europejska zwróciła się do Komisji, ukazało się o czasie w czerwcu 2004r.¹, a do kwietnia 2006r. wciąż nie pojawiła się jego kolejna edycja.

W 2006r. i później Komisja Europejska i inne instytucje europejskie będą miały wyjątkową okazję do wpłynięcia na integrację imigrantów.

Musi zostać ona wykorzystana i użyta dla osiągnięcia jak najlepszego rezultatu.

Jednakże przed podjęciem nowych przedsięwzięć, które poważnie nadwyrężą unijną uwagę i środki, sprawą dużego znaczenia jest zapewnienie skutecznego wprowadzania istniejących dyrektyw, które dotyczą integracji imigrantów. Do Komisji należy bardziej szczegółowe kontrolowanie transpozycji dyrektyw w zakresie integracji, a także skuteczności praktyk administracyjnych czuwających nad stosowaniem prawa w życiu codziennym imigrantów.

Spośród nowych inicjatyw najbardziej znacząca to prawdopodobnie nowy Europejski Fundusz na rzecz Integracji obywateli państw trzecich. Sprawozdanie sugeruje, aby Komisja przyjęła sześć zasad na rzecz nowego Funduszu Integracji UE:

¹ COM(2004)0835

- a. Jeden punkt główny powinien określać wydatki; wśród dziedzin, w których dokonywane są roczne inwestycje, powinny znaleźć się: zmniejszeniu rozdziewu w zakresie zatrudnienia pomiędzy rdzennymi mieszkańcami i imigrantami; poprawa wyników szkolnych imigrantów; postępy w zakresie perspektyw edukacyjnych i zawodowych kobiet; programy językowe i wprowadzające; a także szerszy udział imigrantów w życiu politycznym;
- b. fundusz powinien promować inicjatywy mające jak największy potencjał zastosowania w całej Unii;
- c. Komisja powinna przyznawać każdego roku rozsądny i określony procent środków z Funduszu na zapewnienie sporządzenia przez niezależnych ekspertów oceny skuteczności programów finansowanych przez Komisję;
- d. po określeniu przez ekspertów programów, pierwszeństwo przyznane musi zostać rozpowszechnianiu i przystosowywaniu tych programów do wykorzystania w innych Państwach Członkowskich przez władze miejskie i lokalne;
- e. inicjatywy Państw Członkowskich na rzecz koordynowania wysiłków integracyjnych i wymiany najlepszych praktyk muszą być wspierane;
- f. programy, których celem są osoby niedawno przybyłe muszą być głównymi beneficjentami środków; jednak programy przeznaczone na rzecz potomków imigrantów drugiego i trzeciego pokolenia również muszą otrzymywać fundusze.

Kluczowy jest także zamiar Komisji - jak podkreślono we właśnie wydanym "Planie politycznym w sprawie legalnej migracji" - dotyczący sporządzenia dyrektywy ramowej w sprawie legalnej imigracji oraz dyrektyw mających na celu zwiększenie możliwości Unii do przyjmowania wysoko wykwalifikowanych imigrantów, sezonowej siły roboczej i stażystów. Plan ten stanowi ważny etap dla uznania, że imigracja i integracja idą w parze oraz że ta pierwsza nie może odbywać się bez drugiej. Plan musi zostać lepiej sporządzony i uznawać, że potrzeby związane z integracją różnych kategorii imigrantów są niezmiernie zróżnicowane.

W międzyczasie Komisja zapowiedziała również, że zamierza stworzyć prototyp strony internetowej, aby rozpowszechnić dobre praktyki w dziedzinie integracji. Podczas gdy strona taka wydaje się ważna, wysiłki Komisji na rzecz zidentyfikowania, przeanalizowania i promowania najlepszych praktyk muszą wykraczać daleko poza ten obszar, w trybie pilnym i to we wszystkich kluczowych dziedzinach (takich jak szkolenia językowe, mieszkalnictwo, szkolnictwo, media, dialog między kulturami, itp.).

Ważne jest także zreformowanie sposobu, w jaki Komisja i władze Państw Członkowskich przeprowadzają integrację imigrantów. Z tego powodu w sprawozdaniu kierowany jest wniosek do Komisji o wyjaśnienie, rozszerzenie i koordynowanie odpowiedzialności na rzecz integracji w Dyrekcjach Generalnych, w tym przywracając i utrzymując międzydyrekcyjną grupę roboczą do spraw integracji oraz określając szczegółowe obowiązki związane z integracją w różnych Dyrekcjach Generalnych. Ponadto w sprawozdaniu wzywa się do podjęcia działań na rzecz uczynienia komplementarnymi nowego Funduszu Integracji i Europejskiego Funduszu Społecznego.

Jeżeli chodzi o Państwa Członkowskie, sprawozdanie zachęca je do przekazania jednemu ministrowi kompetencji w zakresie nadzorowania polityk związanych z integracją imigrantów oraz do zapewnienia spójności polityk na wszystkich szczeblach rządu i u zainteresowanych stron. Wzywa je także do rozpatrzenia możliwości wyznaczenia Wysokiego Komisarza ds.

Integracji lub rzecznika ds. integracji, aby monitorować wdrażanie polityki, rozpowszechniać informacje i rozpatrywać skargi imigrantów.

Żadna poważna polityka integracyjna nie może być prowadzona bez aktywnego udziału samych migrantów. W tym celu w sprawozdaniu zwrócono się do Komisji o powołanie stałej grupy kontaktowej złożonej z przywódców religijnych, ekspertów, a przede wszystkim z samych imigrantów, której zadaniem będzie doradzanie Komisji na temat wszystkich polityk związanych z integracją.

Ostatni, lecz niemniej ważny punkt, to oczywisty charakter ostatniego zalecenia na rzecz integracji, które wyraźnie prowadzi do obywatelstwa. Podczas gdy prawo do obywatelstwa jest suwerenną dziedziną Państw Członkowskich, koncepcja "obywatelstwa obywatelskiego" (broniona przez Komisję (zbiór praw i obowiązków, które mogą posłużyć jako prekursor obywatelstwa) musi zostać rozwinięta. W sprawozdaniu wzywa się Państwa Członkowskie, by zachęcały imigrantów do udziału w życiu politycznym i zapobiegały ich politycznej i społecznej izolacji poprzez - między innymi - analizowanie sposobów przyznawania imigrantom będącym od wielu lat rezydentami w danym kraju prawa do głosowania w wyborach lokalnych i samorządowych; do ustalenia przejrzystych, humanitarnych, szybkich i rozsądnych procedur na rzecz przyznawania statusu wieloletniego rezydenta oraz naturalizacji imigrantów będących rezydentami od wielu lat i ich dzieci; oraz zachęca się także partie polityczne, związki zawodowe i społeczeństwo obywatelskie jako całość, na poziomie krajowym, do włączania imigrantów jako pełnoprawnych członków na wszystkich poziomach ich odpowiednich struktur.

23.3.2006

OPINIA KOMISJI ZATRUDNIENIA I SPRAW SOCJALNYCH

dla Komisji Wolności Obywatelskich, Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych

w sprawie strategii i środków na rzecz integracji imigrantów w Unii Europejskiej

(2006/2056(INI))

Sprawozdawca komisji opiniodawczej: Dimitrios Papadimoulis

ZWIĘZŁE UZASADNIENIE

Komunikat Komisji (COM(2005)0389) ma na celu zapewnienie wytycznych z zakresu polityki wspólnotowej oraz polityki prowadzonej w poszczególnych Państwach Członkowskich na rzecz integracji. Wyrażona opinia skupia się głównie na integracji obywateli państw trzecich na rynku pracy i kładzie szczególny nacisk na obustronny proces integracji oraz aspekty społeczne z nim związane. Przejmuje ona strukturalny układ komunikatu, co pozwala na dwuszczeblowy podział omawianych kwestii na sprawy związane z poziomem krajowym i na sprawy związane z poziomem wspólnotowym.

Jeżeli chodzi o poziom krajowy głównym punktem zainteresowania posła sprawozdawcy jest przyznanie wszystkim migrantom praw o charakterze gospodarczym i społecznym niezależnie od ich statusu prawnego, przy jednoczesnym zwiększeniu poziomu zatrudnienia kobiet. Inną istotną kwestią jest zwiększenie zdolności społeczeństw przyjmujących do dostosowania się do zwiększonej różnorodności społecznej i pracowniczej.

Integracja jest procesem dwubiegunowym, w którym zarówno imigranci, jak i społeczność przyjmująca mają swoje prawa i obowiązki. Wiąże się to ze stopniowym dostosowywaniem praw i obowiązków imigrantów, a także ich dostępu do dóbr, usług i życia publicznego, do poziomu przyjętego w przypadku pozostałej części populacji, w poszanowaniu zasady równych szans oraz równego traktowania. Zatrudnienie jest kluczowym elementem integracji imigrantów. Cele Strategii Lizbońskiej oraz Europejskiej Strategii na rzecz Zatrudnienia odnoszące się do tworzenia większej liczby dobrej jakości miejsc pracy muszą więc tym samym obejmować również i imigrantów. Partnerzy społeczni oraz władze publiczne winny prowadzić współpracę na rzecz zapobieżenia dyskryminacji imigrantów w kwestiach takich jak płace i warunki pracy.

W odniesieniu do poziomu wspólnotowego stwierdzić należy, że rola UE w monitorowaniu i wspomaganiu Państw Członkowskich w zakresie integracji migrantów ma charakter

kluczowy. Szacuje się, że populacja 25 państw Unii zmniejszy się z 303 milionów do 297 milionów w roku 2020, a następnie nawet do poziomu 280 milionów w roku 2030, przy jednoczesnym podwojeniu liczby osób starszych nieaktywnych zawodowo. Ponieważ wzrost gospodarczy jest wypadkową wzrostu zatrudnienia i produktywności, spadek poziomu zatrudnienia mógłby mieć negatywny wpływ na wzrost gospodarczy. Podążając tym samym tropem stwierdzić można, że integracja oraz pełne korzystanie z umiejętności pracowników przyjezdnych ma zasadnicze znaczenie dla interesów Unii Europejskiej.

Konieczna jest wymiana najlepszych praktyk oraz wzmocniona współpraca na wyższym poziomie, jako że poszczególne grupy migrantów wymagają różnorodnych form polityki integracyjnej, obejmującej nie tylko osoby świeżo przybyłe, lecz także przebywające na terenie danego kraju przez długi okres czasu oraz pokolenie drugie i trzecie. Niezbędne jest także zapewnienie w ramach polityki migracyjnej UE bezpiecznego statusu prawnego oraz zagwarantowanie praw nakierowanych na wsparcie osób przyjmowanych, propagowanie integracji na wszystkich poziomach działalności społecznej oraz na rynku pracy.

Sprawozdawca z zadowoleniem przyjmuje projekt Komisji z zakresu Europejskiego Funduszu Socjalnego na lata 2007-2013, którego celem jest wsparcie konkretnych działań na rzecz wzmocnienia integracji społecznej migrantów oraz ich udziału w rynku pracy, w tym także szkoleń, nauki języków, uznawania doświadczenia uzyskanego za granicą oraz propagowania różnorodności w miejscu pracy i zwalczania dyskryminacji.

Z zadowoleniem przyjmuje on także proponowane narzędzia finansowe uzupełniające EFS w ramach „zarządzania przepływami migracyjnymi”, zakrojone w sposób pozwalający na wsparcie wysiłków krajowych związanych z rozwijaniem i wdrażaniem polityki integracyjnej na rzecz imigrantów różnych kultur, języków i pochodzenia etnicznego w celu umożliwienia im osiedlenia się i aktywnego udziału w życiu społecznym z poszanowaniem wspólnych zasad podstawowych.

WSKAZÓWKI

Komisja Zatrudnienia i Spraw Socjalnych zwraca się do Komisji Wolności Obywatelskich, Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych, właściwej dla tej sprawy, o uwzględnienie w końcowym tekście projektu rezolucji następujących wskazówek:

1. wzywa Państwa Członkowskie do:

- a) zapobieżenia dumpingowi socjalnemu poprzez przyjęcie jasnych zasad z zakresu prawnego statusu pracowników migrujących jako legalnych rezydentów, poprzez organizowanie kampanii informacyjnych z zakresu prawa pracy i praw społecznych, a także poprzez działania na rzecz przepisów regulujących wspomniany status wszystkich pracowników migrujących;
- b) utworzenia punktów informacyjnych dla obywateli państw trzecich, służących informacjami o usługach społecznych, z jakich mają oni prawo korzystać w kraju przyjmującym, takich jak mieszkanie, opieka zdrowotna, dostęp do opieki nad dziećmi, edukacja i programy wprowadzające;

- c) przyjęcia środków mających na celu eliminację dyskryminacji w miejscu pracy, takich jak na przykład zarządzanie różnorodnością, sprawiedliwa rekrutacja, zgodnie z krajowym prawodawstwem obowiązującym w państwach członkowskich, zachowywanie miejsc pracy i przeprowadzanie awansów na podstawie zasług i niezależnie od pochodzenia rasowego lub etnicznego, religii, płci, niepełnosprawności, orientacji seksualnej, ekspresji seksualnej, tożsamości seksualnej czy też wieku; nalega na włączenie partnerów społecznych do opracowywania i rzeczywistego wdrażania takich środków, ze szczególnym uwzględnieniem zatrudnienia oraz integracji kobiet, których liczba wśród bezrobotnych migrantów jest częstokroć wyższa; wzywa do podjęcia działań mających na celu włączenie dzieci i członków rodzin migrantów w ramy programów edukacyjnych i socjalnych;
- d) pogłębienia umiejętności społeczeństwa przyjmującego dostosowania się do zwiększonej różnorodności w miejscu pracy poprzez działania propagujące wśród populacji przyjmującej informacje i świadomość konieczności unikania rasizmu, ksenofobii i wykluczenia społecznego, podkreślając obustronną istotę procesu integracyjnego mającego na celu zwiększenie spójności społecznej oraz wzmocnienie konsultacji z partnerami społecznymi i instytucjami odpowiedzialnymi za wdrażanie polityki na szczeblu regionalnym i lokalnym, szczególnie zaś z organizacjami sąsiedzkimi;
- e) wzmocnienia służb konsularnych w krajach trzecich w celu zapewnienia dostępu do informacji z zakresu wjazdu na terytorium UE w celach zarobkowych, naukowych lub badawczych, a także do wprowadzenia pozwoleń na pobyt i pracę na warunkach określonych w ramach kompetencji krajowych w przepisach wewnętrznych; zagwarantowania, w celu zmniejszenia niebezpieczeństwa wykorzystywania, że pozwolenia te będą rzeczywiście pozostawać w posiadaniu migrantów, nie zaś ich pracodawców;
- f) zachęcania do integracji na rynku pracy osób nowo przybywających, na przykład poprzez organizowanie kursów z praktykami;
- g) przeanalizowania w ramach 7. Programu Badań możliwości podjęcia analizy dotyczącej powrotu migrantów oraz wykorzystania umiejętności nabytych w UE z pożytkiem dla ich kraju pochodzenia;
- h) informowania migrantów o możliwości ich reprezentowania przez związki zawodowe, a także zachęcanie tychże związków do przyjmowania migrantów w ich szeregi;
- i) zagwarantowania dostępu do edukacji i kształcenia zawodowego, a także prawa niepełnoletnich do edukacji, w tym finansowania i stypendiów naukowych;
- j) ratyfikowania konwencji ONZ w sprawie ochrony wszystkich pracowników migrujących oraz członków ich rodzin (1990); określenia jasnej polityki z zakresu prawa do pracy partnerów pracowników migrujących; wyraża przekonanie, że kluczowe jest wprowadzenie środków zapobiegających przymusowej migracji, zwłaszcza w odniesieniu do zapobiegania, monitorowania i zmniejszenia handlu ludźmi;

- k) pełnej współpracy ze specjalnym sprawozdawcą Narodów Zjednoczonych ds. praw człowieka migrantów w wykonywaniu jego zadań i obowiązków, dostarczaniu wszelkich wymaganych informacji i niezwłocznego reagowania na jego wezwania;
- l) zawierania wspólnej historii migrantów i ich (nowych) ojczyzn oraz źródeł migracji w programach nauczania placówek oświatowych;
- m) ustanowienia programów integracyjnych spełniających potrzeby osób nowo przybywających i/lub przybyłych wcześniej;
- n) zachęcania do wiążącego, formalnego bądź innego, uznawania kwalifikacji, zarówno tych uzyskanych w kraju pochodzenia obywateli państw trzecich, jak i w UE;
- o) utworzenia instrumentów mających na celu zapobieganie osiągnięciu wyników poniżej swoich możliwości i wczesnemu opuszczaniu szkoły przez dzieci pracowników z krajów trzecich, szczególnie poprzez organizowanie dodatkowych kursów językowych; wyraża przekonanie, że dzieci migrantów uczące się w innym języku i próbujące przystosować się do nowych zwyczajów mogą napotkać większe trudności w nauce niż ich szkolni koledzy, co może w przyszłości prowadzić do trudności z dostosowaniem się i integracją w społeczeństwie;
- p) zwalczania wykorzystywania nieletnich i ułatwiania reintegracji społecznej wykorzystywanych nieletnich; rozwinięcia wystarczających struktur i instrumentów mających na celu pomoc nieletnim, poprzez dialog z pracownikami opieki społecznej, w przezwyciężaniu traumy oraz upośledzeń społecznych i kulturowych;
- q) pobudzania współoddziaływania między imigrantami a społeczeństwem przyjmującym poprzez promowanie wspólnych forów, dialogu międzykulturowego i religijnego, seminariów, wystaw oraz działalności kulturalnej i sportowej w środowisku wielokulturowym; utworzenia struktur umożliwiających obywatelom państw trzecich integrację ze społeczeństwem w celu uniknięcia wykluczenia społecznego osób nowo przybyłych, a także już osiedlonych, ale napotykających trudności związane z integracją;

2. wzywa Komisję Europejską do:

- a) zapewnienia odpowiedniego finansowania w ramach Funduszy Strukturalnych, programu PROGRESS oraz inicjatyw takich jak EQUAL, URBAN lub proponowany Europejski Fundusz na rzecz Integracji Obywateli Państw Trzecich, wchodzący w skład programu ramowego „Solidarność i zarządzanie przepływami migracyjnymi”; dopilnowania, by najlepsze praktyki i związana z nimi wiedza zdobyta w ramach tychże programów zostały rozpowszechnione i uwzględnione przy opracowywaniu odpowiedniej polityki;
- b) propagowania wymiany informacji oraz najlepszych praktyk z zakresu polityki dostępu i rekrutacji, a także do zaangażowania w toczący się obecnie dialog ze wszystkimi zainteresowanymi stronami, w tym ze społeczeństwem obywatelskim; wspierania wprowadzania sieci organizacji migrantów dla ułatwienia wymiany najlepszych praktyk;

- c) finansowego wsparcia działalności badawczej w celu dokonania analizy skutków uregulowania statusu migrantów przeprowadzonego dotychczas w państwach członkowskich oraz wykorzystania doświadczeń różnych państw członkowskich do przygotowania długofalowej europejskiej polityki migracyjnej;
- d) utworzenia platform umożliwiających współpracę i dialog między władzami na szczeblu lokalnym, regionalnym i krajowym, partnerami społecznymi oraz organizacjami reprezentującymi migrantów; taka wymiana doświadczeń między stronami jest konieczna, w celu lepszego sprostania potrzebom różnorodnych grup docelowych;
- e) przygotowania symulacji statystycznej pozwalającej na dokonanie odpowiednich ocen rynkowych potrzeb UE oraz zwrócenia się do Rady Ministrów o wskazanie kwestii związanych z migracją, które winny zostać objęte wspólnymi uregulowaniami, przy jednoczesnym poszanowaniu dalszego rozwoju wspólnej polityki migracyjnej;
- f) rozwinięcia systemu oceny i uznawania kwalifikacji uzyskanych w krajach trzecich, pomocnego przy właściwej rekrutacji;
- g) zainicjowania oceny procesu integracji obywateli krajów trzecich i zwiększenia zdolności adaptacji krajowych strategii państw członkowskich do nowych okoliczności społecznych, kulturalnych i gospodarczych, w zależności od wyników oceny;
- h) prowadzenia monitoringu wdrażania dyrektyw 2003/109/WE, 2000/43/WE, 2000/78/WE oraz rozporządzenia (WE) nr 895/2003, a także do zapewnienia, że uregulowania unijne odpowiadają normom Międzynarodowej Organizacji Pracy;
- i) wsparcia inicjatyw państw członkowskich na rzecz zwiększenia świadomości społecznej, poprawy systemu informowania o działaniach na rzecz zwalczania handlu ludźmi, walki z rasizmem i ksenofobią w miejscu pracy oraz dostarczania informacji dotyczących wpływu migracji na zatrudnienie i produktywność; wzywa także Komisję do włączenia migrantów w ramy programów promujących obywatelstwo europejskie;
- j) wykorzystania siódmego programu ramowego BRT na lata 2007-2013 do przyciągnięcia badaczy z krajów trzecich stwarzając warunki umożliwiające im prowadzenie badań i działalności w i z korzyścią dla UE;
- k) rozpoczęcia kampanii mającej na celu integrację obywateli państw trzecich, wykorzystując z pożytkiem doświadczenie zdobyte podczas europejskiego roku mobilności pracowników i dostosowując istotę tego projektu do specyfiki aspektów imigracyjnych.

PROCEDURA

Tytuł	Ramy integracji imigrantów w Unii Europejskiej
Numer procedury	2006/2056(INI)
Komisja przedmiotowo właściwa	LIBE
Komisja wyznaczona do wydania opinii Data ogłoszenia na posiedzeniu	EMPL 16.3.2006
Sprawozdawca komisji opiniodawczej Data powołania	Dimitrios Papadimoulis 14.9.2005
Rozpatrzenie w komisji	21.2.2006 20.3.2006
Data zatwierdzenia wskazówek	21.3.2006
Wynik głosowania końcowego	za: 22 przeciw: 20 wstrzymujących się: 1
Posłowie obecni podczas głosowania końcowego	Jan Andersson, Roselyne Bachelot-Narquin, Iles Braghetto, Philip Bushill-Matthews, Milan Cabrnach, Alejandro Cercas, Ole Christensen, Derek Roland Clark, Proinsias De Rossa, Richard Falbr, Ilda Figueiredo, Joel Hasse Ferreira, Roger Helmer, Stephen Hughes, Ona Juknevičienė, Jan Jerzy Kułakowski, Jean Lambert, Raymond Langendries, Bernard Lehideux, Elizabeth Lynne, Thomas Mann, Mario Mantovani, Ana Mato Adrover, Maria Matsouka, Ria Oomen-Ruijten, Csaba Óry, Siiri Oviir, Marie Panayotopoulos-Cassiotou, Jacek Protasiewicz, Kathy Sinnott, Jean Spautz, Anne Van Lancker, Gabriele Zimmer
Zastępcy obecni podczas głosowania końcowego	Edit Bauer, Mihael Brejc, Françoise Castex, Dimitrios Papadimoulis, Leopold Józef Rutowicz, Agnes Schierhuber, Elisabeth Schroedter, Georgios Toussas, Anja Weisgerber, Tadeusz Zwiefka

PROCEDURA

Tytuł	Strategia i środki na rzecz integracji imigrantów w Unii Europejskiej				
Numer procedury	2006/2056(INI)				
Komisja przedmiotowo właściwa Data ogłoszenia wydania zgody na posiedzeniu	LIBE 16.3.2006				
Komisja(e) wyznaczona(e) do wydania opinii Data ogłoszenia na posiedzeniu	FEMM 16.3.2006	CULT 16.3.2006	EMPL 16.3.2006	DEVE 16.3.2006	AFET 16.3.2006
Opinia niewydana Data wydania decyzji	FEMM 21.3.2006	CULT 21.3.2006	DEVE 25.1.2006	AFET 21.3.2006	
Ścisła współpraca Data ogłoszenia na posiedzeniu					
Sprawozdawca(y) Data powołania	Stavros Lambrinidis 4.10.2005				
Poprzedni sprawozdawca(y)					
Rozpatrzenie w komisji	20.3.2006	19.4.2006	15.5.2006		
Data przyjęcia	15.5.2006				
Wynik głosowania końcowego	za:		33		
	przeciw:		5		
	wstrzymujących się:		0		
Posłowie obecni podczas głosowania końcowego	Alexander Nuno Alvaro, Roberta Angelilli, Edit Bauer, Johannes Blokland, Mihael Brejc, Kathalijne Maria Buitenweg, Maria Carlshamre, Giusto Catania, Carlos Coelho, Fausto Correia, Kinga Gál, Patrick Gaubert, Elly de Groen-Kouwenhoven, Ewa Klamt, Magda Kósáné Kovács, Barbara Kudrycka, Stavros Lambrinidis, Romano Maria La Russa, Sarah Ludford, Antonio Masip Hidalgo, Claude Moraes, Lapo Pistelli, Martine Roure, Inger Segelström, Antonio Tajani, Ioannis Varvitsiotis, Manfred Weber, Stefano Zappalà, Tatjana Ždanoka				
Zastępca(y) obecny(i) podczas głosowania końcowego	Camiel Eurlings, Giovanni Claudio Fava, Sophia in 't Veld, Sylvia-Yvonne Kaufmann, Bill Newton Dunn, Marie-Line Reynaud				
Zastępca(y) (art. 178 ust. 2) obecny(i) podczas głosowania końcowego	Panagiotis Beglitis, Emine Bozkurt, Pasqualina Napoletano				
Data złożenia	17.5.2006				
Uwagi (dane dostępne tylko w jednym języku)	...				